

Thébský cyklus

- Historie rodu **Labdakovců** předmětem antických epických básní i tragédií → epické cykly (*Oidipodeia* a *Thébais*) + řada dramat (dochovány kusy od AISCHYLA, SOFOKLEA, EURÍPIDA);
- **Láios** (Kadmův pravnuk), věštba od Apollónova orákula; žena **Iokasté/Epikasté** porodila syna → pohoří **Kithairón**;
- **Oidipús** („s napuchlýma nohama“: οἰδέω – být napuchlý, πούς – noha);
- Korintský král **Polybos** + **Meropé**;
- Z Delf k Thébám; křižovatka ve **Fókidě** → Láios zabit;
- V Thébách **Sfinx z Aithiopie** (seslala ji Hérá) – hádanka: *Co chodí ráno po čtyřech, odpoledne po dvou a večer po třech?* Odpověď: člověk;
- Oidipús + Iokasté/Epikasté: dcery **Antigoné**, **Isméné**, synové **Polyneikés**, **Eteoklés**;
- Sofokleova tragédie *Oidipús král*; *Oidipús na Kolónu*;
- **Eteoklés** vs. **Polyneikés** → Polyneikés v Sikyónu u krále **Adrasta** (dal mu za ženu dceru Argeiu);

- Tažení **sedmi proti Thébám** – přípravy: snaha získat Argejské; **Amfiaráos**, Adrástův švagr, (potomek věštce Melampoda – viz Argejské pověsti a záchrana Proitových dcer), proti; Polyneikés podplatil Amfiaráovu choť **Erifýlu** náhrdelníkem Harmonie;
- Proti Thébám sedm vůdců: **Týdeus, Kapaneus, Eteoklos/klés** (syn Ífida, krále v Argu), **Hippomedón, Parthenopaios, Amfiaráos a Polyneikés**;
- Cestou do Théb u **Nemeje** smrt královského syna **Ofelta**; chůva **Hypsipylé** (někdejší lémniská princezna); **založení Nemejských her** (jiná verze: založil je Héraklés na počest Dia);
- Aischylova tragédie *Sedm proti Thébám*;
- **Kapaneova smrt** Diovým bleskem; Kapaneova žena **Euadné**; **Asklépius**;
- **Amfiaráova smrt** – na útěku i s koňmi a vozem pohlčen zemí; věštný démon;
- Adrástos do Attiky; pohřbívání padlých vojevůdců;
- Sofokleovo drama *Antigoné*;
- **Antigoné vs. vládce Théb Kreón**; *hybris*; Kreontův syn **Haimón**;
- Věstec **Teiresiás**; Kreontova choť **Eurydiké**;

- **Teiresiás** (syn **Charíkly**); spor Dia s Hérrou; hrob u **Telfússy**;
- **Výprava Epigonů** (ἐπίγονος – „potomek, narozený poté“); Amfiaráũv syn **Alkmaión** x **Láodamás**, syn Eteokleũv (thébský král); **zajatkyně Mantó** (Teiresiova dcera) → thébským králem **Thersandros**, syn Polyneikũv;
- **Alkmaión** zabil svou matku; pronásledován Erínyemi mnohými kraji; oženil se s dcerou krále **Fégea**; očištěn **Achelóem**; za ženu dceru **Kallirhou**;
- **Recepce mýtu o Oidipovi**: celá řada dramát: **SOFOKLÉS**; **L. A. SENECA** (*Oedipus*) *kruté fatum*; **PIERRE CORNEILLE**, *Œdipe* (1659) – motiv lásky Dirky a Thésea; ...;
- **Recepce některých motivů mýtu**: legenda o Řehořovi: **Hartmann von Aue** – *Gregorius* (asi 1190); **Thomas Mann**, román *Der Erwählte*; dále;
- **Satirická a parodická reflexe mýtu**: **HEINRICH VON KLEIST**, *Der zerbrochne Krug* (1808); **PERCY BYSSHE SHELLEY**, politická satira *O. Tyrannus, or Swellfoot the Tyrant* (1820)...
- **Recepce Sfingy**: **KONSTANTINOS KAVAFIS** v básni inspirován obrazem **GUSTAVA MOREAUA** (*Œdipe et le Sphinx*, 1864); **Oscar Wilde**,

povídka *The Sphinx without a Secret* (1891);
INGEBORG BACHMANN, povídka *Das Lächeln der
Sphinx* (1949).